

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
algtekst-terviktekst
08.03.2015
RT I, 26.02.2015, 33

Lahemaa rahvuspargi kaitse-eeskiri¹

Vastu võetud 19.02.2015 nr 18

Määrus kehtestatakse [looduskaitseaduse](#) § 10 lõike 1 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Lahemaa rahvuspargi kaitse-eesmärk

(1) Lahemaa rahvuspargi² (edaspidi *kaitseala*) kaitse-eesmärk on kaitsta:

1) Põhja-Eestile iseloomulikku loodust ja kultuuripärandit, sealhulgas maastikuilmet, pinnavorme, kaitsealuseid liike ja nende elupaiku, loodus- ja pärandkultuurmaastikke, maastiku üksikelemente, põllumajanduslikku maakasutust ja traditsioonilist rannakalandust, tasakaalustatud keskkonnakasutust, piirkonnale iseloomulikku asustusstruktuuri, taluarhitektuuri ning rahvakultuuri, tagades nende säilimise, taastamise, uurimise ja tutvustamise;

2) elupaigatüüpe, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 2006, 22.07.1992, lk 7–50) nimetab I lisas (edaspidi *loodusdirektiivi elupaigatüüp*). Need on veealused liivamadalad (1110)³, liivased ja mudased pagurannad (1140), rannikulõukad (1150*), laiad madalad lahed (1160), karid (1170), esmased rannavallid (1210), püsitaimestuga kivirannad (1220), väikesaared ning laiud (1620), rannaniidud (1630*), püsitaimestuga liivarannad (1640), eelluided (2110), valged luided (liikuvad rannikuluided – 2120), hallid luided (kinnistunud rannikuluided – 2130*), rusked luided kukemarfaga (2140*), metsastunud luided (2180), luidetevahelised niisked nõod (2190), kuivad liivanõmmed kanarbiku ja kukemarfaga (2320), looduslikult rohketoitelised järved (3150), huumustoitelised järved ja järvikud (3160), jõed ja ojad (3260), kuivad nõmmed (4030), kadastikud (5130), kuivad niidud lubjarikkal mullal (*olulised orhideede kasvualad – 6210), liigirikkad niidud lubjavesel mullal (6270*), lood (alvarid – 6280*), sinihelmikakooslused (6410), niiskuslembesed kõrgrohustud (6430), lamminiidud (6450), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510), puisniidud (6530*), rabad (7110*), rikutud, kuid taastumisvõimelised rabad (7120), siirde- ja õõtsiksood (7140), nokkheinakooslused (7150), allikad ja allikasood (7160), liigirikkad madalsood (7230), lubjakivipaljandid (8210), liivakivipaljandid (8220), koopad (8310), vanad loodusmetsad (9010*), vanad laialehised metsad (9020*), rohunditerikkad kuusikud (9050), okasmetsad oosidel ja moreenikuhjatistel (sürjameetsad – 9060), puiskarjamaad (9070), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*), rusukallete ja jäärakute metsad (pangametsad – 9180*), siirdesoo- ja rabametsad (91D0*) ning lammi-lodumetsad (91E0*);

3) liike, mida Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.01.2010, lk 7–25) nimetab I lisas. Need on kaljukotkas (*Aquila chrysaetos*), väike-konnakotkas (*Aquila pomarina*), must-toonekurg (*Ciconia nigra*), merikotkas (*Haliaeetus albicilla*), kalakotkas (*Pandion haliaetus*), kassikakk (*Bubo bubo*), tutkas (*Philomachus pugnax*), karvasjalg-kakk (*Aegolius funereus*), jäälind (*Alcedo atthis*), nõmmekiur (*Anthus campestris*), hüüp (*Botaurus stellaris*), väikeluik (*Cygnus columbianus bewickii*), laululuik (*Cygnus cygnus*), põldtsiitsitaja (*Emberiza hortulana*), laanerähn e kolmvarvas-rähn (*Picoides tridactylus*), sarvikpütt (*Podiceps auritus*), metsis e mõtus (*Tetrao urogallus*), teder (*Tetrao tetrix*), musträhn (*Dryocopus martius*), väike-kärbsenäpp (*Ficedula parva*), herilaseviu (*Pernis apivorus*), sookurg (*Grus grus*), laanepüü (*Bonasa bonasia*), öösorr (*Caprimulgus europaeus*), värbkakk (*Glaucidium passerinum*), roo-loorkull (*Circus aeruginosus*), välja-loorkull (*Circus cyaneus*), nõmmelõoke (*Lullula arborea*), punaselg-õgija (*Lanius collurio*), randtiir (*Sterna paradisaea*), vööt-põõsalind (*Sylvia nisoria*), händkakk (*Strix uralensis*), rukkiräak (*Crex crex*) ja valge-toonekurg (*Ciconia ciconia*);

4) liike, mida Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ nimetab II ja III lisas. Need on soopart e pahlsaba-part (*Anas acuta*), piilpart (*Anas crecca*), viupart (*Anas penelope*), sinikael-part (*Anas platyrhynchos*), punapea-vart (*Aythya ferina*), tuttvart (*Aythya fuligula*), merivart (*Aythya marila*), sõtkas (*Bucephala clangula*), õõnetuvi (*Columba oenas*), kümnokk-luik (*Cygnus olor*), kalakajakas (*Larus canus*), tõmmukajakas (*Larus fuscus*), naerukajakas (*Larus ridibundus*), tõmmuvaeras (*Melanitta fusca*), jääkoskel (*Mergus merganser*), rohukoskel (*Mergus serrator*), suurkoovitaja (*Numenius arquata*), hahk (*Somateria mollissima*), punajalg-tilder (*Tringa totanus*), kiivitaja (*Vanellus vanellus*) ja vaenukägu e toonetutt (*Upupa epops*);

5) liike, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ nimetab II lisas. Need on harilik ebapärlikarp (*Margaritifera margaritifera*), harilik hink (*Cobitis taenia*), harilik võldas (*Cottus gobio*), suur-rabakiil (*Leucorhina pectoralis*), vasakkeermene pitsitigu (*Vertigo angustior*), tiigilendlane (*Myotis dasycneme*), saarmas (*Lutra lutra*), suur-mosaikliblikas (*Euphydryas maturna*), suur-kuldtiib (*Lycaena dispar*), rohe-vesihobu (*Ophiogomphus cecilia*), paksukojaline jõekarp (*Unio crassus*), jõesilm (*Lampetra fluviatilis*) ja lõhe (*Salmo salar*);

6) kaitsealuseid liike, milleks on limatünnik (*Sarcosoma globosum*), haruline võtmehein (*Botrychium matricariifolium*), kõdu-koralljuur (*Corallorhiza trifida*), mõru vesipipar (*Elatine hydropiper*), väike käopõll (*Listera cordata*), siberi piimikas (*Mulgedium sibiricum*), mesimurakas e soomurakas (*Rubus arcticus*), põhjatarn e norra tarn (*Carex mackenziei*), hallhaigur (*Ardea cinerea*), kanakull (*Accipiter gentilis*), männikabilind (*Loxia pytyopsittacus*), niidurüdi e niidurisla (*Calidris alpina schinzii*), rästas-roolind (*Acrocephalus arundinaceus*) ja väike-kirjurähn (*Dendrocopos minor*), ning väänkaela (*Jynx torquilla*) ja tuttpüti (*Podiceps cristatus*).

(2) Kaitseala maa- ja veela jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele kaheks loodusreservaadiks, 43 sihtkaitsevööndiks ja üheksaks piiranguvööndiks.

(3) Kaitsealal tuleb arvestada looduskaitseaduses sätestatud piiranguid käesolevas määruses ettenähtud erisustega.

§ 2. Kaitseala asukoht

(1) Kaitseala asub Harju maakonnas Kuusalu vallas Juminda, Tammistu, Leesi, Tapurla, Virve, Kiiu-Aabla, Hara, Kolga-Aabla, Pedaspea, Pudisoo, Uuri, Tsitre, Muuksi, Andineeme, Soorinna, Kahala, Kemba, Kõnnu, Kalme, Kolgaküla, Loksa, Kasispea, Turbuneeme, Suurpea, Pärисpea, Viinistu, Vihaseo, Kotka, Nõmmeveski, Joaveski, Valgejõe, Vanaküla, Murksi, Parksi ja Tammispea külas ja Kolga alevikus ning Lääne-Viru maakonnas Vihula vallas Eru, Tõugu, Võhma, Joandu, Uusküla, Aasumetsa, Palmse, Võsupere, Muike, Ilumäe, Vatku, Korjuse, Käsmu, Koljaku, Lobi, Koolimäe, Lahe, Natturi, Pedassaare, Pihlaspea, Vergi, Altja, Mustoja, Vainupea, Pajuveski, Karula, Vihula, Haili, Lauli, Oandu, Tepelvälja, Sagadi, Kakuvälja ja Metsanurga külas ja Võsu alevikus ning Kadrina vallas Loobu ja Läsna külas.

(2) Kaitseala välispiir ja vööndite piirid on esitatud kaardil määruse lisas⁴.

§ 3. Ehituskeeluvööndi ulatus

(1) Läänemere ranna ehituskeeluvöönd mandril ja Võsu jõe ehituskeeluvöönd Võsu aleviku tiheasustusalale jäävas osas on esitatud kaardil määruse lisas.

(2) Läänemere saartel on ehituskeeluvööndi laius 200 m.

(3) Järvedel, ojadel, maaparandussüsteemide eesvooludel ja jõgedel, välja arvatud Pudisoo jõel ja Võsu jõel Võsu aleviku tiheasustusalale jäävas osas, arvestatakse ehituskeeluvööndi laiust vastavalt looduskaitseadusele.

(4) Pudisoo jõe kaldal on ehituskeeluvööndi laius 100 meetrit.

§ 4. Kaitseala valitseja

Kaitseala valitseja on Keskkonnaamet.

§ 5. Kaitse alla võtmise ja piirangute põhjendused

Määruse seletuskirjas on esitatud põhjendused:

- 1) kaitse alla võtmise eesmärkide vastavuse kohta kaitse alla võtmise eeldustele;
- 2) loodusobjekti kaitse alla võtmise otstarbekuse kohta;
- 3) kaitstava loodusobjekti tüübi valiku kohta;
- 4) kaitstava loodusobjekti välis- ja vööndite piiri kulgemise kohta;
- 5) kaitsekorra kohta.

2. peatükk KAITSEKORRA ÜLDPÕHIMÕTTED

§ 6. Lubatud tegevus

(1) Inimestel on lubatud viibida ning korjata marju, seemi ja muid metsa kõrvalsaadusi kogu kaitsealal, välja arvatud loodusreservaadis ja § 16 lõikes 2 sätestatud ajal Hara soo, Koolimäe, Laviku, Loobu, Loosaarte, Metsaveere, Põhjakalda, Reiemäe, Rütli, Saartneeme, Suursoo, Ulkkari ja Älvi sihtkaitsevööndis.

(2) Telkimine ja lõkke tegemine on lubatud õuemaal ning kohtades, mis on kaitseala valitseja nõusolekul selleks ette valmistatud ja tähistatud. Muudel juhtudel on telkimine ja lõkke tegemine lubatud kaitseala valitseja nõusolekul.

(3) Kaitsealal on lubatud:

- 1) sõidukiga sõitmine teedel;
- 2) sõidukiga sõitmine väljaspool teid ning maastikusõidukiga sõitmine üksnes järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitsemise ja kaitse korraldamisega seotud tegevusel ning kaitse-eeskirjaga lubatud, kaitseala valitseja nõusolekul teostataval tegevusel;
- 3) kaitseala valitseja nõusolekul sõidukiga sõitmine väljaspool teid pilliroo ja adru varumisel ning kutselise kalapüügi õigusega isikul kalapüügiks vajaliku veesõiduki veekogusse viimisel;
- 4) sõidukiga sõitmine väljaspool teid ning maastikusõidukiga sõitmine piiranguvööndis supelranna, tiheasustusala haljasala ja liinirajatiste hooldustöödel ning maatulundusmaal põllu- ja metsamajandustöödel.

(4) Kaitseala vetel on lubatud:

- 1) sihtkaitsevööndi jõgedel ja Käsnu järvel mootorita ujuvvahendiga sõitmine;
- 2) Hauaneeme sihtkaitsevööndis ujuvvahendiga, välja arvatud jetiga, sõitmine ja Ulkkari sihtkaitsevööndis mootorita ujuvvahendiga sõitmine;
- 3) piiranguvööndi jõgedel mootorita ujuvvahendiga ja järvedel, välja arvatud Käsnu järvel, sisepelemismootorita ujuvvahendiga sõitmine;
- 4) Mere piiranguvööndis ujuvvahendiga sõitmine, välja arvatud jetiga sõitmine Vergi–Vainupea vahelisel veealal, Koolimäe lahes Lobineeme ja Pedassaare neeme tipu vahelisest joonest lõuna pool, Saartneeme sihtkaitsevööndi piirile lähemal kui 250 m, Eru lahes Ahja ninase tipu ja Palganeeme tipu vahelisest joonest lõuna pool;
- 5) ujuvvahendiga sõitmine järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitsemise ja kaitse korraldamisega seotud tegevusel ning kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel.

(5) Kaitsealal on lubatud kalapüük.

(6) Kaitsealal on lubatud jahipidamine, välja arvatud:

- 1) linnujaht;
- 2) loodusreservaadis;
- 3) Loosaarte, Saartneeme, Ulkkari ja Älvi sihtkaitsevööndis 1. aprillist 15. juulini;
- 4) Reiemäe sihtkaitsevööndis 15. märtsist 31. augustini;
- 5) Koolimäe, Metsaveere ja Rüütli sihtkaitsevööndis 15. veebruarist 31. juulini;
- 6) Hara soo, Laviku, Loobu, Põhjakalda ja Suursoo sihtkaitsevööndis 1. veebruarist 31. augustini.

§ 7. Keelatud tegevus

Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:

- 1) muuta katastriüksuse kõlvikute piire ja sihtotstarvet;
- 2) koostada maakorralduskava ja teha maakorraldustoiminguid;
- 3) kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut;
- 4) anda nõusolekut väikeehitise, sealhulgas lautri või paadisilla ehitamiseks;
- 5) anda projekteerimistingimusi;
- 6) anda ehitusluba;
- 7) rajada uut veekogu, mille pindala on suurem kui viis ruutmeetrit, kui selleks ei ole vaja anda vee erikasutusluba, ehitusluba või nõusolekut väikeehitise ehitamiseks;
- 8) jahiulukeid lisasööta.

§ 8. Tegevuse kooskõlastamine

(1) Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis kaitse-eeskirja kohaselt vajab kaitseala valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit.

(2) Kui tegevust ei ole kaitseala valitsejaga kooskõlastatud või tegevuses ei ole arvestatud kaitseala valitseja kirjalikult seatud tingimusi, mille täitmise korral tegevus ei kahjusta kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit, ei teki isikul, kelle huvides nimetatud tegevus on, vastavalt haldusmenetluse seadusele õiguspärasest ootust sellise tegevuse õiguspärasuse suhtes.

(3) Keskkonnaministeeriumil või Keskkonnaametil on keskkonnamõju hindamise järelevalvajana õigus määrata kaitseala kaitseks keskkonnanõudeid, kui kavandatav tegevus võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit.

3. peatükk

LOODUSRESERVAAT

§ 9. Loodusreservaadi määratlus

(1) Loodusreservaat on kaitseala otsesest inimtegevusest puutumata loodusega maa- või veeala, kus tagatakse looduslike koosluste säilimine ja kujunemine üksnes looduslike protsesside tulemusena.

(2) Kaitsealal on kaks loodusreservaati:

- 1) Esku loodusreservaat;
- 2) Remnispea loodusreservaat.

§ 10. Loodusreservaadi kaitse-eesmärk

Loodusreservaadi kaitse-eesmärk on ökosüsteemide arengu tagamine üksnes looduslike protsessidena.

§ 11. Tegevus loodusreservaadis

Loodusreservaadis on keelatud igasugune inimtegevus, sealhulgas inimeste viibimine, välja arvatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitsemise ja kaitse korraldamise eesmärgil ning kaitseala valitseja nõusolekul kaitseala seisundi jälgimise ja hindamise ning teadustegevuse eesmärgil.

4. peatükk SIHTKAITSEVÖÖND

§ 12. Sihtkaitsevööndi määratlus

(1) Sihtkaitsevöönd on kaitseala osa seal väljakujunenud või kujundatavate loodusväärtuste säilitamiseks.

(2) Kaitsealal on 43 sihtkaitsevööndit:

- 1) Hara saare sihtkaitsevöönd;
- 2) Hara soo sihtkaitsevöönd;
- 3) Hauaneeme sihtkaitsevöönd;
- 4) Juku sihtkaitsevöönd;
- 5) Karula sihtkaitsevöönd;
- 6) Koljaku sihtkaitsevöönd;
- 7) Koolimäe sihtkaitsevöönd;
- 8) Korjuse sihtkaitsevöönd;
- 9) Kotka sihtkaitsevöönd;
- 10) Kõrve sihtkaitsevöönd;
- 11) Käsmu sihtkaitsevöönd;
- 12) Külaotsa sihtkaitsevöönd;
- 13) Lahe sihtkaitsevöönd;
- 14) Laviku sihtkaitsevöönd;
- 15) Lobineeme sihtkaitsevöönd;
- 16) Lohja sihtkaitsevöönd;
- 17) Loisu sihtkaitsevöönd;
- 18) Loobu sihtkaitsevöönd;
- 19) Loosaarte sihtkaitsevöönd;
- 20) Merinõmme sihtkaitsevöönd;
- 21) Metsaveere sihtkaitsevöönd;
- 22) Miku sihtkaitsevöönd;
- 23) Mohni sihtkaitsevöönd;
- 24) Naskali sihtkaitsevöönd;
- 25) Oruveski sihtkaitsevöönd;
- 26) Palganeeme sihtkaitsevöönd;
- 27) Pedassaare sihtkaitsevöönd;
- 28) Põhjakalda sihtkaitsevöönd;
- 29) Pärlijõe sihtkaitsevöönd;
- 30) Reiemäe sihtkaitsevöönd;
- 31) Rüütli sihtkaitsevöönd;
- 32) Saartneeme sihtkaitsevöönd;
- 33) Sipa sihtkaitsevöönd;
- 34) Soone sihtkaitsevöönd;
- 35) Suurekõrve sihtkaitsevöönd;
- 36) Suursoo sihtkaitsevöönd;
- 37) Ulkkari sihtkaitsevöönd;
- 38) Ulliallika sihtkaitsevöönd;
- 39) Väinupea sihtkaitsevöönd;
- 40) Valgejõe-Laukasoo sihtkaitsevöönd;

- 41) Vanaaseme sihtkaitsevöönd;
- 42) Viru raba sihtkaitsevöönd;
- 43) Älvi sihtkaitsevöönd.

§ 13. Sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk

(1) Hara saare, Juku, Koljaku, Koolimäe, Korjuse, Kõrve, Külaotsa, Lahe, Lohja, Loosaarte, Merinõmme, Metsaveere, Miku, Palganeeme, Pärlijõe, Rüütli, Saartneeme, Sipa, Vanaaseme ja Älvi sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on ökosüsteemide arengu tagamine üksnes looduslike protsessidena ning loodusdirektiivi elupaigatüüpide, kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse.

(2) Hara soo, Karula, Naskali, Oruveski, Põhjakalda, Reiemäe, Suurekõrve, Ulliallika, Vainupea, Valgejõe-Laukasoo ja Viru raba sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on looduse mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine, koosluste loodusliku seisundi taastamine ning loodusdirektiivi elupaigatüüpide, kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse.

(3) Hauaneeme, Kotka, Käsmu, Laviku, Lobineeme, Loisu, Loobu, Mohni, Pedassaare, Soone, Suursoo ja Ulkkari sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on looduse mitmekesisuse, maastikuilme, koosluste tüüpide ja neile omase liigilise ja vanuselise mitmekesisuse säilitamine ning loodusdirektiivi elupaigatüüpide, kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse.

§ 14. Lubatud tegevus

(1) Sihtkaitsevööndis on lubatud kuni kümne osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata ja kaitseala valitseja nõusolekul tähistamata kohas ning kuni 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine kohas, mis on kaitseala valitseja nõusolekul selleks ette valmistatud ja tähistatud.

(2) Kaitseala valitseja nõusolekul on sihtkaitsevööndis lubatud:

- 1) rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine kohas, mis on kaitseala valitseja nõusolekul selleks ette valmistatud ja tähistatud, ja rohkem kui kümne osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata ja kaitseala valitseja nõusolekul tähistamata kohas;
- 2) olemasolevate maaparandussüsteemide eesvoolude hoiutööd;
- 3) Hara soo, Hauaneeme, Karula, Kotka, Käsmu, Loisu, Mohni, Naskali, Oruveski, Pedassaare, Põhjakalda, Reiemäe, Suurekõrve, Suursoo, Ulkkari, Ulliallika, Vainupea, Valgejõe-Laukasoo ja Viru raba sihtkaitsevööndis koosluste kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile;
- 4) poollooduslike koosluste ilme ja liigikoosseisu tagamiseks vajalik tegevus;
- 5) kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks vajalik tegevus;
- 6) ehitiste hooldustööd;
- 7) pilliroo ja adru varumine.

§ 15. Vajalik tegevus

(1) Poollooduslike koosluste esinemisaladel on nende ilme ja liigikoosseisu tagamiseks vajalik niitmine ja/või loomade karjatamine ning puu- ja põõsarinde kujundamine.

(2) Hara soo, Hauaneeme, Karula, Kotka, Käsmu, Loisu, Mohni, Naskali, Oruveski, Pedassaare, Põhjakalda, Reiemäe, Suurekõrve, Suursoo, Ulkkari, Ulliallika, Valgejõe-Laukasoo, Viru raba ja Vainupea sihtkaitsevööndis on vajalik koosluste kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile.

§ 16. Keelatud tegevus

(1) Sihtkaitsevööndis on keelatud, kooskõlas käesoleva määrusega sätestatud erisustega:

- 1) majandustegevus, välja arvatud kutseline kalapüük Hauaneeme ja Ulkkari sihtkaitsevööndis;
- 2) loodusvarade kasutamine;
- 3) uute ehitiste püstitamine, välja arvatud kaitseala valitseja nõusolekul tee- ja tehnovõrgurajatiste ning tootmisotstarbeta rajatiste püstitamine kaitsealal paikneva kinnistu tarbeks või rajatiste püstitamine kaitseala tarbeks.

(2) Inimeste viibimine väljaspool teid, välja arvatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitsemise ja kaitse korraldamisega seotud tegevusel, kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel ning kaitseala valitseja nõusolekul kutselisel kalapüügil Ulkkari sihtkaitsevööndis, on keelatud:

- 1) Loosaarte, Saartneeme, Ulkkari ja Älvi sihtkaitsevööndis 1. aprillist 15. juulini;
- 2) Reiemäe sihtkaitsevööndis 15. märtsist 31. augustini;
- 3) Koolimäe, Metsaveere ja Rüütli sihtkaitsevööndis 15. veebruarist 31. juulini;
- 4) Laviku, Loobu, Põhjakalda ja Suursoo sihtkaitsevööndis 1. veebruarist 30. juunini;
- 5) Hara soo sihtkaitsevööndis 1. veebruarist 31. augustini.

5. peatükk PIIRANGUVÖÖND

§ 17. Piiranguvööndi määratlus

(1) Piiranguvöönd on kaitseala osa, mis ei kuulu loodusreservaati ega sihtkaitsevööndisse.

(2) Kaitsealal on üheksa piiranguvööndit:

- 1) Altja piiranguvöönd;
- 2) Ilumäe piiranguvöönd;
- 3) Juminda piiranguvöönd;
- 4) Lahemaa piiranguvöönd;
- 5) Mere piiranguvöönd;
- 6) Muuksi piiranguvöönd;
- 7) Mõisaparkide piiranguvöönd;
- 8) Natturi piiranguvöönd;
- 9) Sagadi piiranguvöönd.

§ 18. Piiranguvööndi kaitse-eesmärk

(1) Altja, Ilumäe, Juminda, Muuksi, Natturi ja Sagadi piiranguvööndi kaitse-eesmärk on pärandkultuurmaastiku, sealhulgas traditsioonilise asustusstruktuuri ja traditsioonilise pärandmaastiku, taluarhitektuuri, ajaloolis-kultuurilise väärtusega hoonete ning loodusdirektiivi elupaigatüüpide, kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse.

(2) Lahemaa piiranguvööndi kaitse-eesmärk on pärandkultuurmaastiku, sealhulgas pärandmaastiku, asustusstruktuuri, taluarhitektuuri, miljööväärtuste, ajaloolis-kultuurilise väärtusega hoonete ning loodusdirektiivi elupaigatüüpide, kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse.

(3) Mõisaparkide piiranguvööndi kaitse-eesmärk on maastikuilme, kultuuripärandi, ajalooliselt kujunenud planeeringu, ajaloolis-kultuurilise väärtusega hoonete, loodusdirektiivi elupaigatüüpide, kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse ning dendroloogia, esteetika ja puhkemajanduse seisukohalt väärtusliku puistu, pargi- ja aiakunsti hinnaliste kujunduselementide säilitamine.

(4) Mere piiranguvööndi kaitse-eesmärk on mere ökosüsteemi, loodusdirektiivi elupaigatüüpide, kaitsealuste liikide ja nende elupaikade ning lindude pesitsemis- ja koondumispaikade kaitse.

§ 19. Lubatud tegevus

(1) Piiranguvööndis on lubatud:

- 1) majandustegevus, arvestades käesoleva määrusega sätestatud erisusi;
- 2) kuni 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata ja kaitseala valitseja nõusolekul tähistamata kohas.

(2) Kaitseala valitseja nõusolekul on piiranguvööndis lubatud:

- 1) rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata ja kaitseala valitseja nõusolekul tähistamata kohas;
- 2) vooluveekogude veetaseme alandamine ja kaldajoone muutmine olemasolevate paisude rekonstrueerimisel, kalda kindlustusrajatiste ehitamisel, loodusliku veerežiimi taastamisel ja kalade läbipääsu tagamisel;
- 3) rannajoone muutmine sadamate ja lautrikohtade ning ranna kindlustusrajatiste ehitamisel;
- 4) Mõisaparkide piiranguvööndis puu- ja põõsarinde kujundamine, puittaimestiku istutustööd ja raie.

§ 20. Vajalik tegevus

(1) Poollooduslike koosluste esinemisaladel on nende ilme ja liigikoosseisu säilimise tagamiseks vajalik niitmine ja/või loomade karjatamine ning puu- ja põõsarinde kujundamine.

(2) Mõisaparkide piiranguvööndis on pargi ilme ja liigikoosseisu säilimise tagamiseks vajalik pargi niitmine ning puu- ja põõsarinde kujundamine.

§ 21. Keelatud tegevus

Piiranguvööndis on keelatud:

- 1) uue maaparandussüsteemi rajamine;
- 2) maavara kaevandamine, välja arvatud Uuemõisa karjääri Laukasoo mäeeraldise kasutamine kuni 2025. aastani;
- 3) puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine;
- 4) biotsiidi, väetise ja taimekaitsevahendi kasutamine, välja arvatud mõisaparkide ilu- ja tarbeaia osas, õue- ja põllumaal;
- 5) roo varumine külmumata pinnasel.

§ 22. Metsa majandamine piiranguvööndis

(1) Kaitseala valitseja nõusolekul on lubatud:

- 1) turberaie, välja arvatud Läänemere ranna piiranguvööndis ja Mõisaparkide piiranguvööndis, langi pindalaga kuni kaks hektarit;
- 2) lageraie, välja arvatud Läänemere ranna piiranguvööndis ja Mõisaparkide piiranguvööndis, kuusikutes langi pindalaga kuni 0,5 hektarit ja hall-lepikutes langi pindalaga kuni üks hektar.

(2) Raiete tegemisel tuleb säilitada koosluse looduslik tasakaal ning liigiline ja vanuseline mitmekesisus.

(3) Keelatud on puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnaselt. Kaitseala valitseja võib seda lubada juhul, kui pinnas võimaldab.

§ 23. Ehitustegevus piiranguvööndis

(1) Piiranguvööndis on keelatud:

- 1) hoonete püstitamine metsamaal;
- 2) ehitiste püstitamine ranna või kalda ehituskeeluvööndis, välja arvatud kaitseala valitseja nõusolekul lõigetes 4 ja 5 sätestatud juhtudel.

(2) Piiranguvööndis on kaitseala valitseja nõusolekul lubatud:

- 1) ehitiste väliskonstruktsioonide muutmine;
- 2) Lahemaa ja Mõisaparkide piiranguvööndis ehitiste püstitamine;
- 3) Altja, Ilumäe, Juminda, Muuksi, Natturi ja Sagadi piiranguvööndis rajatiste püstitamine;
- 4) Altja, Ilumäe, Juminda, Muuksi, Natturi ja Sagadi piiranguvööndis hoonete püstitamine väljakujunenud õuemaal ja algsetes taluõuekohtades ning hoonete püstitamine väljaspool väljakujunenud õuemaad ja algseid taluõuekohti kavandataval elumumaal, juhul kui see on kooskõlas traditsioonilise asustusstruktuuriga, maatulundusmaal maastikuhoolduseks vajalike abihoonete ja ühiskondlike ehitiste maal kohaliku elu korraldamiseks oluliste hoonete püstitamisel;
- 5) Mere piiranguvööndis sadamarajatise, lautri, paadisilla ja veeliiklusrajatise püstitamine.

(3) Kaitseala valitsejal on lähtuvalt kaitseala kaitse-eesmärgist õigus seada tingimusi, sealhulgas tingimusi ehitiste paiknemise, välisviimistluse, arhitektuurilahenduse, mahu, mõõtmete ja katusekalde kohta, kusjuures:

- 1) hoonetel on lubatud ainult kahepoolse viilkatuse ehitamine, välja arvatud Suurpeal, Vihasoos ja Võsul ning olemasoleva lamekatusega hoone rekonstrueerimise, ajutise hoone ja elamiseks mittekasutatava kuni 20 m² väikehoone ehitamise korral;
- 2) keelatud on kõrgemate kui kahekorruseliste (üks täiskorrus ja katusekorrus) ja Võsul kõrgemate kui kolmekorruseliste (kaks täiskorrust ja katusekorrus või kolm täiskorrust) hoonete ehitamine, välja arvatud olemasolevate kõrgemate hoonete rekonstrueerimine.

(4) Ranna ja kalda ehituskeeluvööndi ehituskeeld ei laiene:

- 1) olemasoleva elamu juurde püstitatavale ehitisele, mis ei jää veekaitsevööndisse;
- 2) kalda kindlustusrajatisele;
- 3) supelranna teenindamiseks vajalikule rajatisele;
- 4) piirdeaiale;
- 5) piirivalve rajatisele;
- 6) tehnovõrgurajatisele;
- 7) kaitseala ja avalikuks tarbeks püstitatavale rajatisele;
- 8) teele ja tänavale;
- 9) võrgu- ja paadikuuri kasutusotstarbega väikeehitisele;
- 10) laurile ja paadisillale.

(5) Ranna ja kalda ehituskeeluvööndi ehituskeeld ei laiene kehtestatud detailplaneeringuga või kehtestatud üldplaneeringuga kavandatud:

- 1) pinnavee veehaarde ehitisele;
- 2) sadamaehitisele ja veeliiklusrajatisele;
- 3) ranna kindlustusrajatisele;
- 4) hüdrograafiateenistuse ja seirejaama ehitisele;
- 5) kalakasvatusehitisele;
- 6) riigikaitse, piirivalve ja päästeasutuse ehitisele;
- 7) sillale.

6. peatükk

LÕPPSÄTTED

§ 24. Määruse jõustumine

Määrus jõustub kümnendal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

§ 25. Määruse rakendamine

(1) Kui enne käesoleva määruse jõustumist, kuid pärast looduskaitseaduse jõustumist kehtestatud detailplaneering on vastuolus käesoleva määrusega, saab selle detailplaneeringu alusel seatud ehitusõigust realiseerida ka pärast käesoleva määruse jõustumist.

(2) Enne 31. detsembrist 2010. a kehtestatud detailplaneeringute alusel koostatavatel ehitusprojektidel on nõutav arhitektuursete lisatingimuste taotlemine. Lisatingimused tuleb kooskõlastada kaitseala valitsejaga.

§ 26. Määruse kehtetuks tunnistamine

Vabariigi Valitsuse 3. juuni 1997. a määrus nr 109 „Lahemaa rahvusparki kaitse-eeskirja ja välispiiri kirjelduse kinnitamine“ tunnistatakse kehtetuks.

§ 27. Määruse muutmine

Vabariigi Valitsuse 22. juuni 2006. a määruse nr 148 „Harju maakonna kaitsealuste parkide piirid“ § 1 punkt 9 ja määruse lisas esitatud kaart „Kolga“ tunnistatakse kehtetuks.

§ 28. Otsuste kehtetuks tunnistamine

(1) Harju Rajooni TSN Täitevkomitee 24. juuni 1960. a üldkohustusliku otsuse nr 3 „Looduskaitse ja kultuurimälestusmärkide säilivuse kindlustamisest Harju rajoonis“ lisa 1 „Riikliku looduskaitse alla kuuluvate kohaliku tähtsusega objektide loetelu Harju rajoonis“ osa „Kolga külanõukogus“ punkt 2, millega võeti kaitse alla Kolga mõisa park (KLO1200561), ja punkt 5, millega võeti kaitse alla Kahala hiiemets (KLO1200417), tunnistatakse kehtetuks.

(2) Eesti NSV Rakvere Rajooni TSN Täitevkomitee 21. aprilli 1971. a otsuse nr 100 „Kohaliku tähtsusega looduskaitse alla kuuluvate parkide ja botaaniliste üksikobjektide nimekirjade muutmise kohta“ lisa 1 „Rakvere rajoonis looduskaitse alla kuuluvate kohaliku tähtsusega parkide nimekiri“ punkt 36, millega võeti kaitse alla Palmse park ja parkmets (KLO1200419), punkt 44, millega võeti kaitse alla Sagadi park (KLO1200421), ja punkt 58, millega võeti kaitse alla Vihula park parkmetsaga (KLO1200423), tunnistatakse kehtetuks.

§ 29. Menetluse läbiviimine

Lahemaa rahvusparki kaitse-eeskirja kehtestamise menetlus viidi läbi keskkonnaministri 25. augusti 2004. a käskkirjaga nr 776 algatatud haldusmenetluses, mille ülevaade koos ärakuulamise tulemustega on esitatud käesoleva määruse seletuskirjas⁵.

§ 30. Vaidlustamine

Määrust on võimalik vaidlustada, esitades kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras, osas, millest tulenevad kinnisasja omanikule või valdajale õigused ja kohustused, mis puudutavad kinnisasja kasutamist või käsutamist.

¹EÜ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 2006, 22.07.1992, lk 7–50). Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.01.2010, lk 7–25).

²Kaitseala on moodustatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 1. juuni 1971. a määrusega nr 300 „Lahemaa rahvusparki moodustamise kohta“ (ENSV Teataja 1971, 26, 285) ja nimetatud rahvusparkiks kaitstavate loodusobjektide seadusega. Tulenevalt Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2004. a korralduse nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“ lisa 1 punkti 1 alapunktist 24 sisaldab kaitseala Lahemaa linnuala ja punkti 2 alapunktist 167 Lahemaa loodusala, kus tegevuse kavandamisel tuleb hinnata selle mõju loodus- ja linnuala kaitse-eesmärkidele, arvestades Natura 2000 võrgustiku alade suhtes kehtivaid erisusi.

³Sulgudes on siin ja edaspidi kaitstava elupaigatüübi koodinumber vastavalt nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisale. Tärniga (*) on tähistatud esmatähtsad elupaigatüübid.

⁴Kaitseala välispiir, vööndite piirid, Läänemere ranna ehituskeeluvöönd mandriosas ja Võsu jõe ehituskeeluvöönd Võsu aleviku tiheasustusalale jäävas osas on märgitud määruse lisas esitatud kaardil, mille koostamisel on kasutatud Eesti põhikaarti (möötkava 1 : 10 000) ja maakatastri andmeid. Kaardiga saab tutvuda Keskkonnaametis, Keskkonnaministeeriumis, keskkonnaregistris (<http://register.keskkonnainfo.ee>) ja maainfosüsteemis (www.maaamet.ee).

⁵Seletuskirjaga saab tutvuda Keskkonnaministeeriumi veebilehel www.envir.ee.

Taavi Rõivas
Peaminister

Mati Raidma
Keskkonnaminister

Heiki Loot
Riigisekretär

[Lisa](#) Lahemaa rahvuspark